

FM: Oktobrī reģistrēts straujākais patēriņu cenu kāpums šogad

Publicēts: 31.01.2018.

Kā liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati, patēriņa cenu indeksa vērtībā šā gada oktobrī sasniedza savu lielāku līmeni kopš pērnā gada vidus. Tādējādi oktobrī reģistrēts straujākais patēriņu cenu kāpums šogad, attiecīgi 0,8% salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi un 1% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada oktobri.

Lielāko devumu patēriņa cenu pieaugumā nodrošināja pakalpojumu cenu kāpums par 2,9%, salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo mēnesi. Taču jāatzīmē, ka pakalpojumu cenu pieaugums tuvu trīs procentiem bija novērojams sākot ar šā gada otro pusgadu, tādējādi gada inflācijas pieaugumu no 0,6% septembrī līdz 1% oktobrī nodrošināja tieši preču cenu kāpums. Pozitīvu preču cenu pieaugumu par 0,3% pirmo reizi kopš pērnā gada vidus nodrošināja galvenokārt pārtikas preces.

Noderīga ziņa? Padalies!

Cenu pieaugums reģistrēts praktiski visām pārtikas precēm, taču būtiskāk gaļai, zivīm, dārzeņiem un cukuram. Vidēji pārtika kļuva par 2,5% dārgāka nekā gadu iepriekš. ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas pārtikas cenu indekss pēdējos divus mēnešus uzrāda manāmu kāpumu, kas norāda, ka pārtikas cenu līmenis pasaules tirgos, sasniedzot zemāko punktu pēdējos desmit gados, ir stabilizējies. Pārtikas cenu kāpums Latvijā ir sagaidāms arī turpmākajos mēnešos, taču tas galvenokārt ir saistīts ar iepriekšējā gada zemo bāzi. Gada inflāciju palielināja arī alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu cenu pieaugums par 2,2%.

Jēlnaftas cenai pasaules biržā sasniedzot iepriekšējā gada līmeni, izzudusi degvielas cenu svārstību ietekme uz vidējo inflāciju Latvijā. Oktobrī degviela bija par 0,6% dārgāka salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo mēnesi. Arī turpmākajos šā gada mēnešos ir sagaidāms, ka degvielas cena uzrādīs nelielu kāpumu gada griezumā, taču, ņemot vērā strauju degvielas cenu kritumu gada pirmajā pusē, vidējā degvielas cena 2016. gadā būs zemāka nekā iepriekšējā gadā. Pirmajos desmit mēnešos degviela bija par 9,9% lētāka nekā pērnā gada attiecīgajā periodā. Savukārt ar mājokli saistītajiem energoapgādes pakalpojumiem (gāze un siltumenerģija) cenu kritums saglabāsies vismaz līdz gada beigām tarifu aprēķināšanas metodoloģijas dēļ. Oktobrī gāze un siltumenerģija bija lētāka par attiecīgi 11% un 8,2%.

Šī brīža patēriņa cenu tendences labi raksturo attīstību turpmākajos mēnešos, paredzot stabilu pakalpojumu cenu pieaugumu, mazāku ietekmi no degvielas cenu svārstībām, kā arī mēreni augošu pārtikas cenu kāpumu.

Kā liecina Eurostat ātrais novērtējums par vidējo inflācijas līmeni eirozonā, tad oktobrī tā pakāpusies līdz 0,5%, kas ir par 0,1 procentpunktu augstāk nekā iepriekšējā mēnesī. Inflācijas aktivizēšanās gan Latvijā, gan arī eirozonā ir labs signāls potenciālajiem investoriem, un visdrīzāk šāds ilgi gaidītais patēriņa cenu pieaugums pozitīvi atspoguļosies nākamajos konfidences rādītājos. Tas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā pēdējā laikā ļoti vājo investīciju aktivitāti Eiropas Savienībā kopumā. Lai gan patērētāji cenu kāpumu varētu uztvert negatīvi, tomēr mērena un prognozējama inflācija labvēlīgi ietekmēs ekonomisko izaugsmi.

Patēriņa cenu kāpumu oktobrī salīdzinājumā ar septembri noteica raksturīgā sezonālitate dārzeņu, kā arī apģērbu un apavu cenās.

Dārzeņu cenas pēc sezonālā ražas novākšanas perioda krituma atgriežas normas robežās, mēneša laikā pieaugot par 13,2%. Mainoties sortimentam, tirdzniecībā nonāk ziemas gadalaikam atbilstošas preces, līdz ar to novērojams samērā spēcīgs cenu kāpums apgērbam – kopumā par 7,3%. Savukārt apavu cenas palielinājās par 0,8%. Papildus tam spiedienu uz inflācijas pieaugumu radīja arī degvielas cenas, kas pieauga par 4,2% salīdzinājumā ar septembri.

 [Pieteikties jaunumu saņemšanai e-pastā](#)

Vairāk par šo tēmu

[FM: Jūlijā Latvijā atgriežas inflācija](#)

10/08/2020

[FM: Straujā degvielas cenu krituma dēļ maijā fiksēta deflācija](#)

08/06/2020

[FM: Patēriņa cenas aprīlī palika nemainīgas](#)

05/06/2020

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-oktobri-registrets-straujukais-paterinu-cenu-kapums-sogad>